

Tampereen eOppimisen klusteri:

eOppimisen ajankohtaistiedote 24.3.2014

Ajankohtaisia aiheita:

- **Koulutus: Kokemuksia ja esimerkkejä tv:n hyödyntämisestä oppilaitoksissa, 4.3.2014**
- **ITK-webinaari: MOOCit ja niiden lisäarvopalvelut, 27.3.2014**
- **Väitös: Tero Karppi: Disconnect.Me - User Engagement and Facebook**
- **Väitös: Timo Poutiainen: "Kokonaisuutena ei ollut paha harjoitus" - eTampere-kehittämishjelma verkostojen rakentajana**
- **Selvitys: Pirjo Hiidenmaa: Jos vastaus on mooc, mikä on kysymys?**
- **eEmeli –kilpailun finalistit on valittu**
- **Mobiilikeskoulu, 21.-22.5.2014**

Koulutus: Kokemuksia ja esimerkkejä tv:n hyödyntämisestä oppilaitoksissa

Tampereen eOppimisen klusterin järjestämä koulutus pidetään to 3.4.2014 klo 13.00-15 Tampereen yliopistossa (Linna-rakennus, ls k103). Kouluttajina toimivat Matleena Laakso ja Riikka Vanninen, Pirkanmaan II asteen yhteisöllinen kehittämisverkosto (PAOK).

Mikä on ajankohtaista, millaisia haasteita opettajilla ja opetuksen kehittäjillä on? Mikä innostaa ja lannistaa, minkä nyt tekisimme toisin? Koulutuksessa esitellään etenkin Pirkanmaan toisen asteen PAOK-verkoston kokemuksia tv-pedagogisen osaamisen kehittämisestä.

Koulutuksen loppuksi tutustutaan toiminnallisesti mobiilioppimisen esimerkkeihin. Voit osallistua ilman omaa laitetta, mutta jos sinulla on älypuhelin tai tabletti, niin voit käyttää sitä. Tällöin lataa siihen valmiiksi seuraavat maksuttomat sovellukset:

- QR-koodilukija esim. QR Reader (Apple) tai ScanLife (Android). Lumiassa on valmiina.
- (Google) Sky Map (Apple ja Android) tai SkyMap Free (Lumia)
- Your World (Apple), Poliittinen kartta (Android) tai Where in the World (Lumia)
- Anatomy 4D
- Aurasma

Ilmoittaudu koulutukseen: <https://elomake3.uta.fi/lomakkeet/12115/lomake.html>

Koulutus on maksuton ja avoin kaikille.

Lisätiedot: <http://blogs.uta.fi/eoppiminen/> , suvi.junes@uta.fi

ITK-webinaari: MOOCit ja niiden lisäarvopalvelut

ITK-webinaari pidetään 27.3.2014 klo 14.00-15. Asiantuntijana toimii Harri Ketamo Satakunnan ammattikorkeakoulusta.

MOOC alustat ovat keskittyneet opetuksen jakelun ja joukkoistamisen tehokkuuteen. Oppimisen kannalta tärkeää lisäarvoa voivat tuottaa mm. erilaiset oman osaamisen näkyväksi tekevät sovellukset tai esimerkiksi ulkopuoliset tutorointipalvelut. Esityksessä avataan ajatusta siitä, miten avoimen MOOC alustan ympärille voitaisiin saada koko toimialaa hyödyttävä ekosysteemi.

Ilmoittautuminen: <http://kuha.e-lomake.net/v2/lomakkeet/1350/lomake.html>

Webinaarit toteutetaan AC (Adobe Connect) –ympäristössä. Ilmoittautuneille lähetetään tarkemmat ohjeet ja osallistumislinkki sähköpostitse webinaaripäivänä klo 10 mennessä. Mukaan mahtuu 100 ensimmäistä ilmoittautumisjärjestyksessä.

ITK-webinaarit ovat kaikille avoimia ja maksuttomia ja ne järjestetään osana ESR-rahoitteista AVO2 Avoimuudesta voimaa oppimisverkostoihin –hankkeen toimintaa.

Väitös: Tero Karppi: Disconnect.Me - User Engagement and Facebook

Tero Karpin väitöskirja ”Disconnect.Me - User Engagement and Facebook”. (Disconnect.Me – Käyttäjien sitoutuminen ja Facebook) tarkastetaan 28.3.2014 Turun yliopistossa.

Kymmenessä vuodessa Facebook on onnistunut sitouttamaan 1.2 miljardia käyttäjää. Artikkeliväitöskirja Disconnect.Me – Käyttäjien sitoutuminen ja Facebook tarkastelee Facebookia näiden käyttäjien menettämisen näkökulmasta. Artikkeleissa tutkimuskohteena ovat muun muassa Facebookin käytön lopettaminen, käyttäjätilin tuhoavat mediataideteokset, muistoprofiilit ja Facebook-trollit. Menetelmällisesti tutkielma nojautuu erilaisiin mediateoreettisiin näkökulmiin painottuen erityisesti affektiteoriaan, software-tutkimukseen, biopolitiikkaan ja kriittiseen uuden median tutkimukseen. Kirjan keskeinen väite on, että tutkimalla käyttäjien menettämistä empiirisenä ilmiönä, tulevaisuuden uhkana sekä teoreettisena käsitteenä on mahdollista ymmärtää, miten käyttäjät sekä sitoutuvat että sitoutetaan osaksi sosiaalisen median toimintatapoja ja liiketoimintamalleja.

Tutkimuksen tulokset osoittavat, että käyttäjien sitoutuminen on suhde, joka edeltää käyttäjien osallistumista; tässä suhteessa olennaista on, mitä sosiaalisen median alusta voi tehdä käyttäjälle ei niinkään se, mitä käyttäjät itse sosiaalisessa mediassa tekevät. Uudistamalla lakkaamatta alustaansa ja käyttöliittymäänsä Facebook pyrkiikin

sitouttamaan uusia käyttäjiä ja samalla pysäyttämään vanhojen käyttäjien menettämisen. Facebookin alusta tekee käyttäjien sitoutumisesta paitsi sosiaalista myös teknistä ja affektiivista. Sitoutumalla käyttäjä asettuu algoritmisen kontrollin pariin, jossa koneelliset prosessit paitsi määrittelevät ja luokittelevat käyttäjänsä datan keruun tarpeisiin myös tekevät käyttäjistä affektiivisia; käyttäjien toiminta ja sisällöntuotanto houkuttelee toisia käyttäjiä sitoutumaan ja osallistumaan Facebookin toimintaan.

Kirjan keskeisenä teemana on käyttäjien sitoutumisen ja sitouttamisen merkityksellisyys paitsi käyttäjille myös Facebookille sekä huomio, että tämän suhteen katkeaminen avaa tutkimuksellisesti digitaalisen mediakulttuurin uusia raja-alueita.

Väitös luettavissa: <https://www.doria.fi/handle/10024/95616>

tiedote: <http://www.utu.fi/fi/Ajankohtaista/mediatiedotteet/vaitostiedotteet/Sivut/facebook-takertuu-kayttajiinsa-kynsin-hampain-vaitos-tero-karppi-mediatutkimus.aspx>

Väitös: Timo Poutiainen: "Kokonaisuutena ei ollut paha harjoitus" - eTampere-kehittämishjelma verkostojen rakentajana

Timo Poutiainen aluetieteen alaan kuuluva väitöskirja "Kokonaisuutena ei ollut paha harjoitus" – eTampere-kehittämishjelma verkostojen rakentajana ("Not such a bad exercise" – eTampere development programme as a network builder) tarkastetaan 4.4.2014 Tampereen yliopistossa.

Timo Poutiainen tarkastelee väitöskirjassaan vuosina 2001-2005 toteutettua eTampere-kehittämishjelmaa ja erityisesti ohjelman määrätietoisia pyrkimyksiä edistää paikallisten yritysten, korkeakoulujen ja julkisen hallinnon välistä uudenlaista, tieteenala- ja organisaatorajat ylittävää yhteistyötä ja verkostoitumista. Laajemmin tutkimuksessa on kyse siitä, kuinka ohjelmaperusteisen aluekehittämisen avulla pyrittiin luomaan Tampereelle jatkuvan ja kehittämisorientoituneen, omista lähtökohdista tapahtuvan ja omiin vahvuuksiin tukeutuvan organisoitumisen ja uudistumisen mahdollistavia toimintamalleja.

Tutkimuksessa todetaan, että eTampere-toteutettaessa toimijakentän moniarvoisuus ja heterogeenisuus teki organisaatio- ja tieteenalarajat ylittävästä yhteistyöstä ja sen edellytysten luomisesta odotettua haastavampaa, eikä tavoiteltu business-university-government -yhteistyö toteutunut toivotussa laajuudessa. Syynä tähän olivat osapuolten eriävät intressit sekä erot toimintakulttuureissa ja kehitysnäkemyksissä, joiden roolia ohjelmakonteksti ja eTampereen tavoitteenasettelu osaltaan vain korostivat, erityisesti sosiaalisen pääoman ja sosiaalisiin suhteisiin vaikuttavien tekijöiden näkökulmasta tarkasteltuna. Toisaalta eTampere onnistui kuitenkin myös lähentämään osapuolia ja

toimintakulttuureita ja löytämään yhteisiä nimittäjiä näiden välille. Tässä auttoi erityisesti kunnianhimoinen ja vahva visio Tampereesta tietoyhteiskunnan kärkikaupunkina, joka toimi keskustelunavaajana ja loi omalta osaltaan edellytyksiä tietoisuuden, ymmärryksen ja asenteiden muuttamiselle.

Tutkimuksessa esitetään, että eTampereen kaltaisia kehittämisohjelmia tulee tarkastella paitsi tekemisen ja yhteistyöprosessien, myös vuorovaikutuksen ja kollektiivisen oppimisen foorumina, sekä osana paikallista kehittämisen jatkumoa. eTampere ja sitä seuranneita kehittämisohjelmia, Luovaa Tampere ja Avointa Tampere yhdistävät nimenomaan laajaan ja monipuoliseen yhteistyöhön ja verkostoitumiseen liittyvät tavoitteet. Ohjelmaketjulla sekä ohjelmien säännöllisellä arvioinnilla on pyritty luomaan kehittämisjatkumo sekä jatkuva oppimisprosessi, jossa vaihtuvien pääteemojen, esimerkiksi tietoyhteiskuntakehitykseen ja luoviin aloihin panostamisen rinnalla ja alaisuudessa satsataan kilpailukyvyn aineettomiin elementteihin ja niiden kehittämiseen. Näin pyritään luomaan yksittäisten, selkeiden tulevaisuudenvisioiden sijaan sellaista kapasiteettia ja sellaisia kompetensseja, jotka antavat valmiuksia epävarmuuden hallintaan sekä toimintaympäristön muutoksiin sopeutumiseen. Tällaisia ovat esimerkiksi eri toimijoille yhteiset arvot, intressit ja toimintatavat, joiden varaan voidaan rakentaa verkostoja ja yhteenliittymiä sekä myös konkreettisempaa yhteistyötä ja kehittämistä. Tutkimus muistuttaa, että tästä näkökulmasta tarkasteltuna tekeminen ja siihen kytkeytyvät vuorovaikutusprosessit ja niiden yhteydessä oppiminen voivat olla jopa tärkeämpiä kuin ohjelman mitattavissa olevat tulokset.

Väitös verkossa: <http://tampub.uta.fi/handle/10024/95099>

Selvitys: Pirjo Hiidenmaa: ”Jos vastaus on mooc, mikä on kysymys?”

Moocit ovat verkkovälitteisiä kursseja, joille voi osallistua kuka tahansa taustaan, varallisuuteen tai asuinpaikkaan katsomatta. Kurssit kestävät kymmenkunta viikkoa, ja opetus koostuu lyhyistä videoista, harjoitustehtävistä ja artikkeleista. Kursseihin voi liittyä myös kurssilaisten yhteisiä keskusteluryhmiä ja tehtävien vertaispalautetta. Yleensä kursseista ei saa suoritusmerkintää.

Yliopistot ovat alkaneet tarjota avoimia joukkokursseja, mooceja (massive open on-line courses) laajassa mitassa vuodesta 2012 alkaen. Tarjonta alkoi Yhdysvalloista, jossa on syntynyt useita yliopistokonsortioita välittämään kursseja verkon kautta. Tunnetuimpia ovat Coursera ja Udacity; niiden taustalla on joukko suursijoittajia, ja tavoitteena on kehittää kurssien ympärille liiketoimintaa. Kursseja tarjotaan myös ei-kaupallisten toimijoidenkautta; tunnetuin näistä on edX. Myös brittiläiset yliopistot ovat perustaneet oman yhteenliittymänsä FutureLearnin. Arvioidaan, että vuoden 2013 loppuun mennessä mooc-kurssilaisia on maailmassa pitkästi yli kuusi miljoonaa.

Kaikilla mantereilla yliopistot ovat alkaneet arvioida suhdettaan mooceihin, ja keskustelu on vilkasta. Yhtäältä korostetaan moocien tuomaa mullistusta, toisaalta muistutetaan, että avointa opetusta on aina ollut, ja että moocit eivät onnistu opetustavoitteissaan tai tasa-arvopyrkimyksissään niin hyvin kuin tavoitteena on. Liki 90 % kurssilaisista jättää kurssin kesken. Samalla on syytä huomata, että liki 80 % kursseille osallistuvista on jo suorittanut tutkinnon tai yliopisto-opintoja.

Moocit on syytä asettaa laajempaan kontekstiin. Jos tavoitteena on parantaa yliopistojen taloutta ja liiketoimintaa, moocit ovat vain yksi keino. Jos tavoitteena on tasa-arvo ja opetuksen avoimuus, verkkovälitteinen opetus on jälleen vain yksi keino muiden joukossa. Jos kyse on pedagogisesta uudistuksesta, on mooc yksi keino digitaalisesti välitetyn opetuksen edistämisessä.

Selvitys on julkaistu marraskuussa 2013 Helsingin yliopistossa. Selvitystyön tukiryhmä: Sari Koski-Kotiranta, Jaakko Kurhila, Päivi Pakkanen.

Luettavissa osoitteessa:

http://ok.helsinki.fi/wp-content/uploads/2014/01/Jos_mooc_on_vastaus.pdf

eEemeli –kilpailun finalistit on valittu

Suomen eOppimiskeskus ry:n järjestämä eEemeli 2014 -kilpailu on edennyt loppukilpailuvaiheeseen. Kilpailun raati on valinnut ilmoittautuneiden joukosta 5 loppukilpailijaa. Kilpailun 5 000 euron pääpalkinnon voittaja julkistetaan 10.4.2014 ITK 2014 -konferenssissa.

eEemeli 2014 -loppukilpailijat ovat:

- AltoGame / Lateral Gallery
- Futurity
- GuitarBots
- Hawina Language Learning Game
- Tekla Campus

Yleisö pääsee tutustumaan eEemeli-loppukilpailijoihin Suomen eOppimiskeskus ry:n verkkosivuilla julkaistavien tuote-esittelyiden avulla. Esittelyiden pohjalta yleisön on mahdollista äänestää omaa suosikkiaan viikolla 14 käynnistyvässä yleisöäänestyksessä. Yleisöäänestys päättyy 9.4.2014 klo 22:00. Äänestyksen tulokset julkistetaan ITK-teemaseminaarissa 10.4.2014.

eEemeli-palkinto on ainoa maassamme digitaalisen oppimisen alalla jaettava rahapalkinto. Tänä vuonna kilpailu järjestetään 13. kerran. Suomen eOppimiskeskus ry:n lisäksi kilpailun järjestämisessä on mukana seitsemän yhteistyökumppania: Avoimuudesta voimaa oppimisverkostoihin -hanke, Teknologiateollisuus ry, Tiede ry, Tietotekniikan liitto ry, HAMK, Hämeenlinnan kaupunki ja Innopark Programmes Oy. Raadin puheenjohtajana toimii Rovio Entertainment Oy:n markkinointijohtaja Peter Vesterbacka.

Lisätietoja verkossa:

www.eoppimiskeskus.fi/eemeli

www.facebook.com/eEemeli.kilpailu

Mobiilikesäkoulu, 21.-22.5.2014

Vuoden 2014 Mobiilikesäkoulu järjestetään 21.-22.5.2014 Tammelan Mustialassa. Teemoina mm. mobiilipedagogiikka, 3D, täydennetty todellisuus ja pelillisuus.

Lisätiedot ja ilmoittautuminen: <http://www.mobiilikesakoulu.com/>

Ystävällisin terveisin

Suvi Junes
Tampereen eOppimisen klusteri,
<http://blogs.uta.fi/eoppiminen/>
eoppimisen.klusteri@uta.fi,
p. 040 190 1711